

TÔN GIÁO - VẤN ĐỀ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN

KẾT QUẢ CÔNG TÁC TÔN GIÁO NĂM 2006

NGÔ YÊN THỊ*

Năm 2006 là năm diễn ra nhiều sự kiện lớn của đất nước: Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ X của Đảng thắng lợi; Việt Nam chính thức gia nhập WTO và tổ chức hội nghị cấp cao APEC lần thứ 14 thành công. Tình hình kinh tế - xã hội có nhiều chuyển biến mới, nhịp độ phát triển cao và ổn định, quốc phòng an ninh được giữ vững, đời sống vật chất và tinh thần của nhân dân tiếp tục được cải thiện, quan hệ quốc tế ngày càng mở rộng, vị thế của Việt Nam ngày càng được nâng cao. Trên lĩnh vực tôn giáo, việc thực hiện chính sách, pháp luật của Đảng, và Nhà nước bảo đảm quyền tự do tín ngưỡng, tôn giáo của công dân ngày càng có hiệu quả; chức sắc, nhà tu hành và tín đồ các tôn giáo phấn khởi tin tưởng vào đường lối đổi mới của Đảng và Nhà nước, tích cực tham gia vào các hoạt động từ thiện nhân đạo, góp phần vào công cuộc xây dựng đất nước.

Hoạt động tôn giáo trong năm 2006 khá sôi động trên các mặt, các tôn giáo tăng cường thu hút tín đồ thông qua các cuộc lễ với quy mô lớn, các sinh hoạt giới, hội đoàn, mở rộng địa bàn hoạt động, củng cố tổ chức, nhân sự, thông qua việc đại hội nhiệm kỳ; củng cố nhân sự các tổ chức cơ sở, các hội đoàn, dòng tu và hoạt động từ thiện nhân đạo; việc truyền chuyển, bổ nhiệm, phong chức, phong phẩm được diễn ra thường xuyên; hoạt động tinh tâm của Công giáo và đạo Tin Lành, An cư Kiết hạ của Phật giáo, các lớp bồi dưỡng về quản lý hành chính đạo được các tôn giáo quan tâm đẩy mạnh; trường đào tạo, bồi dưỡng chức sắc tôn giáo hoạt động bình thường và tăng hơn về số lượng và chất lượng, nhu cầu đi tu học ở nước ngoài liên quan đến tôn giáo được đáp ứng về cơ bản; hoạt động đối ngoại của các tôn giáo được chú trọng, một số tổ chức tôn giáo quốc tế vào

Việt Nam thăm và tìm hiểu về tình hình hoạt động tôn giáo ở Việt Nam; các cá nhân tôn giáo được giúp đỡ và tạo điều kiện trong việc tham gia các hội thảo tôn giáo trong khu vực và quốc tế, mở rộng giao lưu với các tổ chức tôn giáo nước ngoài. Việc xây dựng, tu bổ, sửa chữa, mở rộng, phục hồi một số cơ sở thờ tự trước đây được các tổ chức, cá nhân tôn giáo quan tâm đẩy mạnh. Vì vậy công tác quản lý Nhà nước về tôn giáo năm 2006 tiếp tục được ổn định và có những chuyển biến, thể hiện trên các mặt sau:

1. Công tác tuyên truyền, phổ biến chính sách pháp luật của Đảng và Nhà nước nói chung và chính sách pháp luật về tôn giáo nói riêng thời gian qua được duy trì thường xuyên, ngày một tốt hơn; nội dung tuyên truyền được chuẩn bị kỹ và gắn với thực tiễn công tác tôn giáo ở địa phương; hình thức tuyên truyền đa dạng và thiết thực, đáp ứng ngày một tốt hơn nhu cầu của từng loại đối tượng. Năm 2006, tập trung tuyên truyền phổ biến và triển khai thực hiện theo Pháp lệnh tín ngưỡng, tôn giáo, Nghị định của Chính phủ hướng dẫn thi hành Pháp lệnh tín ngưỡng tôn giáo và Chỉ thị số 01/2005/CT-TTg của Thủ tướng Chính phủ về một số công tác đối với đạo Tin Lành đến đội ngũ cán bộ ở các cấp, các ngành trong hệ thống chính trị và đồng đảo tín đồ, chức sắc, nhà tu hành các tôn giáo. Ban Tôn giáo Chính phủ đã tập trung triển khai đề án "Phổ biến pháp luật cho tín đồ các tôn giáo" bước đầu có kết quả tốt, đã tổ chức 37 hội nghị tại 15 tỉnh, thành phố, với 8.723 lượt cán bộ, chức sắc và tín đồ các tôn giáo tham dự; cung cấp khoảng 50.000 cuốn sách và tài liệu về tôn giáo, trong đó 33.000 tập tài liệu các loại mang hình thức Hỏi - Đáp pháp luật về tín ngưỡng, tôn giáo phục vụ tuyên truyền và cung cấp cho các địa phương. Theo báo cáo thống kê của 40/64 tỉnh,

*. Ban Tôn giáo Chính phủ.

thành phố năm 2006 đã tổ chức phổ biến, tuyên truyền đến cán bộ các cấp là 625 lớp, với 103.353 lượt người tham gia, đến chức sắc, chức việc, nhà tu hành các tôn giáo là 46.372 cuộc, với 796.045 lượt chức sắc, tín đồ là 16.316 cuộc với 164.977 lượt người tham dự.

2. Công tác quản lí nhà nước đối với các hoạt động tôn giáo, đã tập trung chỉ đạo, hướng dẫn toàn ngành thực hiện việc quản lí theo Pháp lệnh tín ngưỡng, tôn giáo, Nghị định của Chính phủ hướng dẫn thi hành một số điều của Pháp lệnh tín ngưỡng, tôn giáo, Chỉ thị số 01/2005/CT-TTg của Thủ tướng Chính phủ về một số công tác đối với đạo Tin Lành có nhiều chuyển biến tích cực, đời sống tôn giáo cởi mở hơn và tuân thủ các quy định của pháp luật. Cụ thể như:

- Việc bày tỏ đức tin, việc tổ chức và tham gia các lễ hội tôn giáo với nhiều hình thức và quy mô lớn như: lễ kỉ niệm 25 năm thành lập Giáo hội Phật giáo Việt Nam, tổ chức di dời Liên đài Hộ pháp Phạm Công Tắc từ Campuchia về Toà thánh Cao Đài Tây Ninh, tỉnh Tây Ninh... với hàng trăm ngàn người tham dự. Những nơi chưa có cơ sở thờ tự và người hướng dẫn việc đạo, chưa có tổ chức tôn giáo hợp pháp như ở Tây Nguyên và các tỉnh miền núi phía Bắc, nơi có đông đồng bào theo đạo Tin Lành thì việc bày tỏ đức tin và sinh hoạt tôn giáo đã từng bước được đăng kí điểm nhóm sinh hoạt tôn giáo và được chính quyền tạo điều kiện cho sinh hoạt tôn giáo tại gia đình.

- Việc phong chức, phong phẩm, bổ nhiệm, chuyển nơi hoạt động tôn giáo được diễn ra thường xuyên. Theo số liệu thống kê năm 2006 của 40/64 tỉnh, thành phố có 1.181 chức sắc được phong chức, 1.023 chức sắc được bổ nhiệm, 350 chức sắc chuyển chuyển.

- Việc nâng cấp, cải tạo, xây dựng mới cơ sở thờ tự của các tôn giáo được các cấp chính quyền địa phương tạo điều kiện giúp đỡ, giải quyết các thủ tục theo đúng thời gian quy định, đã có nhiều chùa, nhà thờ, thánh thất, thánh đường của các tôn giáo được sửa chữa nâng cấp, xây dựng mới. Theo thống kê của 40/64 tỉnh, thành phố, năm 2006 có 435 cơ sở thờ tự được xây mới, 419 cơ sở thờ tự được cải tạo, nâng cấp.

- Công tác đào tạo, bồi dưỡng chức sắc, nhà tu hành được các tổ chức tôn giáo quan tâm và đầu tư như: Giáo hội Phật giáo Việt Nam thành lập mới Học viện Phật giáo Nam Tông Khơ me, mở rộng Học viện Phật giáo Việt Nam tại thành phố Hồ Chí Minh, triển khai giai đoạn hai xây dựng Học viện Phật giáo Việt Nam tại Hà Nội. Giáo hội Công giáo hình thành cơ sở II Đại chủng viện Thánh Giuse thành phố Hồ Chí Minh tại Xuân Lộc, Đồng Nai; Tổng Giáo phận Hà Nội tổ chức lớp bồi dưỡng ngắn hạn để bổ túc thần học, đáp ứng nhu cầu của các tổ chức, cá nhân tôn giáo. Theo thống kê năm 2006 có 194 tăng, ni sinh Phật giáo tốt nghiệp Học viện Phật giáo Việt Nam tại Hà Nội.

- Việc xuất bản, in ấn kinh, sách và các xuất bản phẩm của các tôn giáo tăng cả số lượng và chất lượng, đáp ứng nhu cầu sinh hoạt và hoạt động tôn giáo. Năm 2006, Nhà xuất bản Tôn giáo cấp phép xuất bản cho 486 đầu kinh sách, khoảng 1,3 triệu bản in, tăng so với năm 2005 là 25%.

- Một số hoạt động của các tôn giáo được tổ chức trang nghiêm và quy mô lớn như: Giáo hội Phật giáo Việt Nam tổ chức lễ kỉ niệm 25 năm thành lập, tổ chức hội thảo 25 năm Giáo hội Phật giáo Việt Nam hình thành và phát triển; Học viện Phật giáo Nam Tông Khơ me được thành lập và ra mắt Ban Điều hành Học viện tại Thành phố Cần Thơ. Giáo hội Công giáo thành lập cơ sở II Đại chủng viện Thánh Giuse tại Xuân Lộc, Đồng Nai. Hội thánh Tin Lành Việt Nam (Miền Nam) tổ chức thành công đại hội giáo phẩm nhiệm kì II, khởi công xây dựng trường Thánh kinh Thần học tại thành phố Hồ Chí Minh. Hội đồng Chương quản Cao Đài Tây Ninh tổ chức di dời Liên đài Hộ pháp Phạm Công Tắc từ Campuchia về nhập Tháp ở Toà Thánh Cao Đài Tây Ninh; Cao Đài Ban Chính đạo tổ chức kỉ niệm 60 năm Bác Hồ về thăm Thánh thất Cao Đài Thủ đô Hà Nội.

- Hoạt động từ thiện nhân đạo của các cá nhân, tổ chức tôn giáo được quan tâm, đẩy mạnh như: việc tổ chức quyên góp cứu trợ nạn nhân bị thiên tai, xoá đói giảm nghèo, xây dựng nhà tình thương, nhà dưỡng lão... với số tiền hàng trăm tỉ đồng, góp phần xoa dịu nỗi đau của hàng chục ngàn người.

- Việc triển khai công tác đối với đạo Tin Lành theo Chỉ thị số 01/2005/CT-TTg của Thủ tướng Chính phủ, đã được tổ chức quán triệt rộng khắp các địa phương trong cả nước, đặc biệt chú trọng khu vực Tây Nguyên và các tỉnh miền núi phía Bắc, bước đầu có chuyển biến tích cực và kết quả. Năm 2006 ở khu vực các tỉnh Tây Nguyên có 20 chi hội được thành lập, nâng tổng số chi hội được công nhận lên 76 chi hội, 786 điểm nhóm đăng kí sinh hoạt tôn giáo bình thường, trong đó có 10 chi hội được cấp đất đang triển khai xây dựng nhà thờ, nhà nguyện. ở khu vực các tỉnh miền núi phía Bắc sau khi triển khai làm thí điểm tại 8 tỉnh, đến nay có 27 điểm, nhóm Tin Lành đăng kí sinh hoạt tôn giáo.

3. Công tác đối với một số tổ chức, hệ phái tôn giáo chưa được công nhận được quan tâm và tạo điều kiện thuận lợi, góp phần làm cho tình hình tôn giáo năm 2006 tiếp tục được ổn định. Một số tôn giáo đăng kí hoạt động như: Tứ Ân Hiếu Nghĩa, Tịnh độ Cư sĩ Phật hội, Hội truyền giáo Cơ đốc Việt Nam, Giáo hội Cơ đốc Phục Lâm Việt Nam, Tổng hội Báp-tít Việt Nam (Ân điển Nam phương) đã được cấp giấy chứng nhận đăng kí hoạt động tôn giáo; một số tổ chức, hệ phái Tin Lành chưa được công nhận đã tổ chức gặp mặt để hướng dẫn đăng kí hoạt động, đồng thời hướng dẫn các địa phương rà soát lập danh sách các tôn giáo chưa được công nhận để từng bước có kế hoạch hướng dẫn cho đăng kí hoạt động tôn giáo theo đúng quy định của Pháp lệnh tín ngưỡng, tôn giáo.

4. Công tác đối ngoại tôn giáo được các cá nhân, tổ chức tôn giáo trong nước tăng cường, mở rộng quan hệ với tổ chức tôn giáo nước ngoài, nhiều đoàn chức sắc đại diện các tổ chức tôn giáo trong nước đi tham gia các hội nghị, hội thảo đối thoại về tín ngưỡng, tôn giáo và hoạt động tôn giáo quốc tế như: đoàn chức sắc đại diện Giáo hội Phật giáo Việt Nam dự diễn đàn Phật giáo thế giới lần thứ nhất tổ chức tại thành phố Hàng Châu – Trung Quốc, dự lễ Phật đản của Phật giáo tại Thái Lan, đoàn Phật giáo Việt Nam đi Pháp và Ukraina hướng dẫn sinh hoạt tôn giáo của Việt kiều tại các nước này. Giáo hội Công giáo cử đoàn tham dự đại hội truyền giáo Á Châu tổ chức tại Thái Lan, hội nghị Hội đồng Giám mục Á Châu về vấn

đề hôn nhân khác tôn giáo, đại hội Thánh Mẫu tại Mỹ. Đồng thời, đón và làm việc với nhiều đoàn tôn giáo, nhiều cá nhân và tổ chức quốc tế quan tâm vào Việt Nam tìm hiểu về tình hình tôn giáo và chính sách tôn giáo Việt Nam, tiêu biểu một số đoàn như: Đoàn Bộ Lễ nghi – Tôn giáo Campuchia, đoàn Viện Can dự Toàn cầu, đoàn Hội đồng Giám mục Pháp, đoàn Liên minh Phật giáo Lào, đoàn Trường Thần học Ba ngòi Singapore, v.v... Thông qua các hoạt động đối ngoại tôn giáo đã góp phần làm cho các nước hiểu hơn về chính sách tôn giáo đúng đắn của Đảng và Nhà nước ta, qua đó nhằm đấu tranh với các thế lực thù địch xuyên tạc, vu cáo Nhà nước ta vi phạm nhân quyền, tự do tôn giáo. Theo thống kê của Ban Tôn giáo Chính phủ, năm 2006 có 181 chức sắc, nhà tu hành các tôn giáo trong nước được đi học và đi dự các hội nghị tôn giáo ở nước ngoài.

5. Đồng thời với việc triển khai công tác tôn giáo, toàn ngành còn đặc biệt quan tâm đến việc kiện toàn tổ chức, bộ máy cán bộ làm công tác quản lí nhà nước về tôn giáo theo tinh thần Nghị định 22/2004/NĐ-CP của Chính phủ và Thông tư 25/2004/TT-BNV của Bộ Nội vụ hướng dẫn về việc kiện toàn tổ chức bộ máy làm công tác tôn giáo thuộc UBND các cấp. Năm 2006, Ban Tôn giáo Chính phủ phối hợp với Bộ Nội vụ tổ chức đi kiểm tra, đánh giá việc thực hiện Nghị định 22/2004/NĐ-CP và Thông tư 25/2004/TT-BNV ở một số tỉnh, thành phố. Nhìn chung các cấp uỷ, chính quyền bước đầu đã có sự quan tâm chỉ đạo, có chuyển biến, từng bước kiện toàn tổ chức bộ máy làm công tác tôn giáo ở các tỉnh, thành phố được hoàn thiện.

Những kết quả thực tế nêu trên tiếp tục khẳng định và minh chứng chính sách pháp luật về tôn giáo của Nhà nước ta là hoàn toàn đúng đắn, đời sống tôn giáo ngày càng được cởi mở và sôi nổi, nhất quán chính sách tôn trọng và bảo đảm quyền tự do tín ngưỡng, tôn giáo của công dân. Đồng thời đã bác bỏ những luận điệu xuyên tạc, vu cáo Việt Nam xâm phạm tự do tôn giáo, minh chứng rõ hơn là ngày 14-11-2006 phía Mỹ phải rút Việt Nam khỏi danh sách "các nước cần quan tâm đặc biệt" về tự do tôn giáo (CPC)/.